

Puhtaiden ajoneuvojen sääntely: toisen hankinta-ajanjakson vaatimukset

Tietoisku 28.4.2026

Anniina Ahto, koordinaattori, Julkisten hankintojen
neuvontayksikkö

Mikä puhtaiden ajoneuvojen laki?

- Laki ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista (740/2021)
- Julkisen sektorin ajoneuvo- ja palveluhankinnat
  - Ajoneuvojen ostaminen, vuokraaminen, leasing, osamaksukauppa
  - Liikennepalvelujen kuten joukkoliikenne- ja henkilökuljetuspalvelujen sekä jätekeräys- tai postipalvelujen hankinnat
  - Myös käyttöoikeussopimukset
- Koskee sopimuksia, jotka ylittävät **EU-kynnysarvot**
  - Tavara- ja palveluhankintojen EU-kynnysarvot tällä hetkellä 216 000 € ja erityisalojen hankinnoissa 432 000 €
  - Valtion keskushallintoviranomaisille kynnysarvo 140 000 €
  - Käyttöoikeussopimukset 5 404 000 €

3 § Lain soveltamisalan raja

Lakia ei sovelleta:

- L-luokan ajoneuvoihin
- Traktoreihin
- moottorityökoneisiin
- Pelastusautoihin
- poliisiajoneuvoihin
- Tullin ja Rajavartiolaitoksen ajoneuvoihin
- ambulansseihin
- Hälytysajoneuvoihin
- Ruumisautoihin
- M1-luokan pyörätuolilliset ajoneuvoihin
- M3 -luokan ajoneuvoihin (linja-autot joissa vaan istumispaikkoja)
- Armeijan ajoneuvoihin
- Rakennustyömaiden, satamien, louhimoiden ja satamien ajoneuvoihin
- Aurasalustoon

Huom. Poliisi, pelastus, M1 ja armeijan kaluston osalta pitää olla rakennettu/muokattu kyseiseen käyttötarkoitukseen

Lain piiriin kuuluvat palveluhankinnat

Vain laissa mainittujen CPV-koodien mukaiset palveluhankinnat:

- 60112000-6 Joukkoliikennepalvelut maanteitse
- 60130000-8 Matkustajien erikoiskuljetukset
- 60140000-1 Tilausmatkustajaliikenteen palvelut
- 90511000-2 Jätteen keruupalvelut
- 60160000-7 Tieliikenteen postikuljetukset
- 60161000-4 Pakettien kuljetuspalvelut
- 64121100-1 Postin jakelupalvelut
- 64121200-2 Pakettien jakelupalvelut

**Vaatimukset tiukentuivat toisella hankinta-
ajanjaksolla 1.1.2026 alkaen**

Sovellettavat vaatimukset

Puitejärjestely ja DPS

2.8.2021

1.1.2026

Ei sovelleta

Velvoitteet tilauksen/sopimuksen mukaisesti

Kauden 2 vaatimukset, jos sopimus tehty kaudella 2

Yleiset päästövaatimukset

Ajoneuvo	2.8.2021	1.1.2026	Voimanlähde
Henkilö- ja pakettiautot	38,5% (max CO2 50g/km)	38,5%	(käytännössä) Sähkö
Raskaat ajoneuvot	9%	15%	Sähkö, bio, vety, kaasu
Linja-autot	41%	59%	Sähkö, bio, vety, kaasu

Noudatettava vaatimus

6-8 §

Liitteet 1-2

Liite 3

Liite 4

Vaatimukset
henkilö-autoille

Kunta

Tieliikenteen
toimivaltaiset
viranomaiset

Hyvinvointi-
alueet

Vaatimukset
kuorma-autoille

Kuntayhtymä

Kunnan yhtiöt
(Useassa
maakunnassa)

Vaatimukset
linja-autoille

Yhden kunnan
yhtiöt

Usean kunnan
yhtiö
samassa
maakunnassa*

Maakunnan
arvo*

Vaatimukset eri toimijoille kaudella 2 (kunnat)

Alueet	Henkilöajoneuvot kausi 2	Raskaat ajoneuvot kausi 2 2026->
Kaupungit*	50 %	21 %
Maakunnat 1**	35 %	10 %
Maakunnat 2***	20 %	5 %

Kaupungit

Kaupungit

Kaupunki	Henkilöautot 1 kausi	Henkilöautot 2 kausi	Kuorma-autot 1 kausi	Kuorma-autot 2 kausi
Espoo	50 %	50 %	15 %	21 %
Helsinki	50 %	50 %	15 %	21 %
Hämeenlinna	50 %	50 %	15 %	21 %
Joensuu	50 %	50 %	15 %	21 %
Jyväskylä	50 %	50 %	15 %	21 %
Kouvola	50 %	50 %	15 %	21 %
Kuopio	50 %	50 %	15 %	21 %
Lahti	50 %	50 %	15 %	21 %
Lappeenranta	50 %	50 %	15 %	21 %
Oulu	50 %	50 %	15 %	21 %
Pori	50 %	50 %	15 %	21 %
Rovaniemi	50 %	50 %	15 %	21 %
Seinäjoki	50 %	50 %	15 %	21 %
Tampere	50 %	50 %	15 %	21 %
Turku	50 %	50 %	15 %	21 %
Vaasa	50 %	50 %	15 %	21 %
Vantaa	50 %	50 %	15 %	21 %

Maakunnat 1

Maakunnat 1

Maakunta	Henkilöautot 1 kausi	Henkilöautot 2 kausi	Kuorma-autot 1 kausi	Kuorma-autot 2 kausi
Etelä-Karjala	35 %	35 %	5 %	10 %
Kanta-Häme	35 %	35 %	5 %	10 %
Keski-Suomi	35 %	35 %	5 %	10 %
Kymenlaakso	35 %	35 %	5 %	10 %
Pirkanmaa	35 %	35 %	5 %	10 %
Päijät-Häme	35 %	35 %	5 %	10 %
Satakunta	35 %	35 %	5 %	10 %
Uusimaa	35 %	35 %	5 %	10 %
¹² Varsinais-Suomi	35 %	35 %	5 %	10 %

Maakunnat 2

Maakunnat 2

Maakunta	Henkilöautot 1 kausi	Henkilöautot 2 kausi	Kuorma-autot 1 kausi	Kuorma-autot 2 kausi
Etelä-Pohjanmaa	20 %	20 %	0 %	5 %
Etelä-Savo	20 %	20 %	0 %	5 %
Kainuu	20 %	20 %	0 %	5 %
Keski-Pohjanmaa	20 %	20 %	0 %	5 %
Lappi	20 %	20 %	0 %	5 %
Pohjanmaa	20 %	20 %	0 %	5 %
Pohjois-Karjala	20 %	20 %	0 %	5 %
Pohjois-Pohjanmaa	20 %	20 %	0 %	5 %
Pohjois-Savo	20 %	20 %	0 %	5 %

Joukkoliikenne

Joukkoliikenne		
Organisaatio	1 kausi	2 kausi
HSL (Uusimaa)	35 %	60 %
NYSSE (Pirkanmaa)	15 %	25 %
FÖLI (Varsinais-suomi)	15 %	25 %
LSL (Päijät-Häme)	5 %	10 %
Linkki (Keski-Suomi)	5 %	10 %
Oulun joukkoliikenne (Pohjois-Pohjanmaa)	5 %	10 %
Muut	0 %	0 %

Käytännön toteutus

- Hankintayksikön pitää päästä tavoitteisiin ensimmäisen (2021-25) ja toisen (2026-30) kauden sisällä, ei vuosittain tai hankintakohtaisesti
- Velvoite koskee vain EU-kynnysarvot ylittäviä hankintoja
- Sekä omat ajoneuvohankinnat (leasing, vuokra, osto) että palveluhankinnat lasketaan yhteen, kun arvioidaan tavoitteiden toteutumista
- Vain EU-kynnysarvon ylittävät kilpailutukset otetaan seurannassa huomioon
- Niitä ajoneuvoja jotka eivät ole soveltamisen piirissä ei lasketa mukaan

Toteutusvaihtoehtoja

- Vaatimuksena: Ajoneuvon X tulee olla puhdas ajoneuvo
- Pisteytysperusteena: Ajoneuvosta X saa enemmän pisteitä
- Kannustin: Saa korkeamman hinnan jos ajoneuvo täyttää vaatimuksen

- Huom. Ajoneuvot tulee ilmoittaa jälki-ilmoituksessa, eli sopimuskauden aikaisia ”parannuksia” ei huomioida

Tietojen ilmoittaminen

- Ilmoitetaan jälki-ilmoituksessa ajoneuvojen kokonaismäärä ja kuinka monta näistä on puhtaita
- Jälki-ilmoituksen tekemättömyydestä voidaan rangaista (uhkasakko)
- Jälki-ilmoitukset julkaistaan hankintalain mukaisesti
- Puitejärjestelyissä ja DPS:ssä ilmoittaminen tulkinnallisina
  - Lain mukaan DPS:ssä ja puitejärjestelyissä voidaan vaihtoehtoisesti toimittaa jälki-ilmoitus myös yhteen koottuina 30 päivän kuluessa hankinta-ajanjakson päättymisestä
  - Käytännössä jälki-ilmoitus voidaan tällä hetkellä julkaista
    - jokaisesta hankinnasta (minikisat) tai
    - DPS: yhteen koottuina neljännesvuosittain
    - Puitejärjestely: 30 päivän kuluessa puitejärjestelyä koskevan päätöksen tekemisestä

Kiitos.

Julkisten hankintojen neuvontayksikkö

hankinnat@kuntaliitto.fi

hankinnat.fi

JHNY

KUNTA
LIITTO

Kommun-
förbundet

JHNY

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet